

DE NOORD-BRABANDER

Staan- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad... f 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel.
Behalve 35 cents regel.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ROME, 19 September.

Ik heb u nog geen verhaal gezonden van een aantal kleine gebeurtenissen, die allerzins waardig zijn bekend te worden; zij bewijzen hoe veel zedelijke kracht de Paus verworven heeft en hoe gehecht het volk aan hem is.

Zenigen tijd geleden liep het gerucht dat de H. Vader ernstig ongesteld was. Grond was het vermoer in het Trastevere bij deze tijd. De gansche bevolking wilde zich naar het Quirinaal begeven om den Paus te zien en zelve overtuigd te worden van zijnen toestand. Doch daar dit bezoek triestig voor eenen zieke zou wezen, besloot men de taak aan eenen deputatie van te dragen; dien ten gevolge vertoonden zich vier personen aan den ingang van het Quirinaal, vragende den Paus te zien. Daar het de dag der publieke audientie niet was, maakte men zwaarigheid hen binnen te laten, heteroef voor hen een stellig bewijs was dat H. ernstig ziek moest zijn. Eindelijk raadpleegde men den H. Vader, die beval dat men de personen in te laten. — Wel, mijne kinderen, vroeg hij, en hij hen voor zich zag, wat begeert gij? — Niets, Santo-Padre. Wij wilden u slechts zien. Op het Trastevere loopt het gerucht dat gij ziek zijt, en wij komen, om ons van de waarheid te overtuigen. — De Paus bedankt hen, steft hen de hand en bewijst hun dat hij azer welvarende is, en hij aan het werk was, en laat ze met de meeste minzaamheid van afschieten. — Santo-Padre, zeiden zij bij hun vertrek. Hoe heiligheid het, dat indien zij ons immer nodig heeft, wij daar zijn. *vivo noi.*

Na de Trasteverinen zijn het de inwoners der Monti, die te Rome het meest van hinnen geacht worden om de pausdom bekend zijn. De Trasteverinen en het volk van St. Pieter, de Monti die van de Maria-de-Meerdere. Wyl Pius IX het Quirinaal bewoont, hebben deze laatste thans de eer zijner nabuurschap. Geburt er een ongeluk, *il Santo-Padre* is de toevlugt. Een dier goede lieden, die een ander middel van bestaan had dan eene slechte en een paard, dat nu gestorven was, kwam in rade, om naar het Quirinaal te gaan, aldaar zijn geluk bloot te leggen en venoudig weg een paard in de stallen van den Paus te vragen: een dier bekeurde paarden, die niet meer gebruikt worden. Het geluk ontweet hij op den trap den secretaris van Z. H., die het op zich neemt zijn verzoek ter te brengen. De Paus vond het denkbeeld van een goeden map voortreffelijk, liet hem een paard geven en daarbij nog twee goudstukken van 20 radi om zijne taken weder aan den gang te brengen. De hooft verblijde man besijgt het paard, dat hij zo prachtig dier vond, reed daarop de wijk der Monti in galop door, zijne twee goudstukken in de hand houdende en uitroepende: *Viva Pio nono!* *viva Pio nono!*...

Men begrijpt dat met zulke handelingen de Zwitsers weldra nutteloos zullen worden. Maar het zou

eene dwaling meer nog dan eene belediging, zijn indien men die schoone daden aan staatkundige berekeningen toeschreef. De Paus is een bisschop, hij zoekt eerst het rijk Gods en daarom zal het overige hem toegeworpen worden.

Men spreekt van een aanstaand consistorie; de dag is echter nog niet bepaald.

De heer Newman wordt tegen het einde van oktober bij de Propaganda verwacht.

TURKIJE.

KONSTANTINOPOL 2 september. Mehmet-Ali is nog altijd het onderwerp van alle gesprekken. Onder het groot aantal anedoten, welke verhaald worden, verdient het volgende eenige meerder bekendheid.

» De vernietiger der janitsaren, Hussein Pacha, ging den vernietiger der mamelukken bezoeken. Bij de aanprijzing van Hussein Pacha wilde Mehmet-Ali met eene groote beleefdheid bewijzen, hij stond van den divan op en noodigde zijnen gast de plaats te nemen, alwaar hij zelf gezet had. Daar Hussein Pacha minder in rang is dan Mehmet-Ali vermeende hij, eene zoo groote eer niet te mogen aannemen. Mehmet drong aan en toen Hussein op zijne plaats gezeten was, riep hij uit: » Gij hebt lang genoeg gepoogd om mijne plaats in te nemen: in Egypte is u zulks mislukt, neem » dezelve thant. Men weet dat Hussein-Pacha en Kosrew-Pacha alles hebben in het werk gesteld om den onderkoning op den troon van Egypte te voet te ligten.

ZWISERLAND.

Het St. Simonius, sedert lang vergeten in het land waar het geboren werd, komt uit zijne noot weder op in het oanton Bern. Burgeressen van de hoofdstad, van Oberland, van Bernsch Seeland en van de stad Brienne hebben aan den Grooten Raad verzoekschriften ingediend om hare emancipatie te verkrijgen. Zij klagen openlijk te bijna gelijkliedende bewoondingen, tegen euen levensregel, die haar bindt, en hare liefde voor de vrijheid in den weg staat. In den aanvang waren deze verzoekschriften beschouwd als eene scherts van niet zeer kieschen aard, doch hier heeft men de verzekering gekregen, dat zij ernstig gemeend waren.

Deze vrouwelijke quasi-opstand heeft nog zijne grappige zijde. Geheel anders is het gelegen met de regeringloosheid ademde adressen, welke het centraal volks-genootschap heeft ingediend. In het een wordt den grooten raad afgevorderd, of liever wordt hij gesommeerd, om door eene onwetige gezagsoefening, de benoeming te vernietigen van den grootregter Straus, wiens beginselen niet in overeenstemming schenen met de denkbeelden van den dag. In het ander vraagt men, dat de uitgewekene Willem Snell, reeds uit zijne ballingschap teruggeroepen, hersteld worde in zijne bediening van hoogleeraar bij de universiteit en hem eene behoorlijke schadevergoeding worde verleend.

Dezelfde centrale club heeft ook in hare laatste zittingen, een ontwerp van manifest opgesteld aan al de radicalen van Zwitserland, om hen uittehouden; zich ten spoedigste met Bern aan te sluiten, ten einde gezamenlijk eene uitgebreide zwittersehe volks-associatie daar te stellen.

— Een groot gedeelte der vreemde diplomatieke agenten bij de Confederatie, die tot heden te Bern hun verblijf hielden, raaken zich gereed, dat verblijf naar elders te verplaatsen. De meeste schijnen Zurich te willen gaan bewonen; eenigen hebben Geneve tot verblijfplaats uitgekozen, zich voorbehoudende tijdelijk in het Vorort te Koblen, gedurende de vergaderingen van den Landdag.

De groote raad van Geneve heeft een besluit genomen betrekkelijk het verbond der zeven cantons. Hij heeft beslist dat er geen termen bestonden, om het voorstel van Zurich aan te nemen en de onmiddellijke ontbinding van het verbond te vorderen, maar dat het Vorort tot ongenoodigd worden tot het beleggen van eenen buitengewonen Landdag, waarbij Geneve de volgende voorstellen doen zal:

- 10. Aan al de cantons het bekoord van den openbaren vrede aanbevelen en hen deswege verantwoordelijk stellen.
- 20. Het Vorort federale Vertegenwoordigers toevoegen.
- 30. De vernietiging van het verbond der zeven cantons van 1832 even als van dat van 1846.

DUITSCHLAND.

BEREIJN 24 september. Eergristeren is het eerste transport gevangenen, die betrokken zijn in de laatste onlusten van het Hertogdom Posen alhier aangekomen en onmiddellijk overgebracht naar de nedwe gevangenis, alwaar al de gevangenen, gedurende het proces zullen bewaard worden. Omtrent den dag, waarop het proces een aanvang nemen zal, is nog niets bepaald.

— Volgens eene statistiek, opgemaakt door den catholijken pastoor Botscher, tellen de matigheids-genootschappen, wier leden zich vooral verbinden van het gebruik van brandewijn af te zien, in Duitschland bijna twee millioen ingeschrevenen. In het koninkrijk Hanover alleen bestaan 357 zulke genootschappen met 50,000 ingeschrevene leden.

ENGLAND.

LONDON 28 september. De heer Smith, voorzitter van het Jeugdige Land, is door het land kangelat teruggeroepen, de bediening van de magistraat en onder bevel van het koninkrijk. Men heeft dat de heer Smith onder het vorige kabinet een zwaren post overnam, uit hoofde van zijne deelneming aan het opzigtgenootschap.

— De heer Smith, iersch priester uit het bisdom Galway, heeft zich naar Engeland begeven om de liefdadigheid der catholijken ten behoeve van ongelukkige landgenooten in te roepen. Gisteren

heeft hij gepredikt in de catholijke kapel van Chelsea (voorstad van Londen) in tegenwoordigheid van een talrijk en schitterend geselschap, waaronder men lord Morpeth, Le Don O'Connor, den heer Howard enz. opmerkte. Deze prediking der liefdadigheid had teistwoordtengelozen: „Wilber, bed ons, wij verstaan.“

Het zielroerend tooneel dat hij opgehangen heeft van de ellende der iersche bevolking heeft zijne hoorders diep getroffen. Het is ook niet te vergeefs dat hij een beroep heeft gedaan op hunne liefdadigheid, want de inzamelings welke na de predikatie gedaan werd, heeft 70 p. st. (f840) opgebracht. In al de catholijke kerken van Engeland en Gallie zullen collecten gedaan worden waarvan de opbrengst zal strekken tot leniging der armoede in Ierland. Men hoort dat de protestantsche geestelijkheid het voorbeeld der catholijke priesters volgen zal.

IERLAND.

De *Evening-mail*, het half-officieel blad van Dublin, meldt dat de onderkoning van Ierland het cabinet ten dringendste heeft uitgenoodigd om tegen de maand november het Parlement bijeen te roepen, en dat hij tevens gevraagd heeft, dat hem de noodige volmagt zou gegeven worden om een algemeen stelsel van ondersteuning tot stand te brengen, hetwelk bestaap zou in het doen ondernemen van landbouwkundige werken, op eene groote schaal. Men weet dat de werken welke op last der regering ondernomen zijn, zich bepalen bij het aanleggen en herstellen van wegen en andere middelen van gemeenschap: een ontoereikende maatregel, welke nooit tot die uitkomsten leiden zal, welke de ontginning van moerassen en onbebouwde gronden belooft.

— Het Jeugdig Ierland zal eene associatie oprigten, inroegde als het repeal genootschap; zij zal den titel aannemen van genootschap der vrienden van de vrije opinie. Hetzelve zou in eene algemeene vergadering, tegen den 26 september te Dublin belegd, voor goed tot stand komen.

— De toestand van Ierland wordt van dag tot dag bedenkelijker; door den hongersnood gefolterd, begint het volk zich aan noodlottige misstanden over te geven. De catholijke geestelijkheid stelt alles in het werk om hare ongelukkige landgenooten tot geduld en gelatenheid aan te manen en op sommige plaatsen zijn hare vermaningen gehoord; doch men vreest dat op de meeste hare juwelingen vruchteloos zullen zijn en dat het volk tot den hoogsten trap van armoede gebracht, niets anders meer hooren zal dan de stem des hongers en alle palen te buiten gaan. De iersche dagbladen verhalen dat een aantal boeren niets meer hebben, om hunnen honger te stillen, dan kool en dat velen hunner, dit middel niet eens meer onder hun bereik hebbende, de wilde kruiden, welke zij op de velden verzamelen, verslinden.

In dien toestand kan het geene verwondering haaren dat de ongelukkigen zich aan noodlottige buitensporigheden overgeven. De iersche bladen maken reeds melding van ernstige wanordeligheden, welke in de westelijke en zuidelijke deelen van het Rijk gepleegd zijn. Zif woensdag is eene talrijke woelende werkliedderuit het district Shanagatroy in de buurt Cloyne aangekomen en na eenige straten door gelopen te hebben, begonnen zij de bo- waarplaatsen van veel eendern levensmiddelen te plunderen. De verschriftelijken deelden onder der die ongelukkigen al het brood, dat zij hadden, waarna de hande rustig bleef. Te Castlemaryr, in het graafschap Cork, werd op donderdag een dergelijk tooneel plaats gehad, ook daar zijn de in opstand geraakte werkliedden ver- trokken, na dat hun honger gestild was. Te Carlow verscheen eene menigte ongelukkigen tot

de vergadering der commissie tot ondersteuning en verklaarden, dat indien men hun niet onmiddellijk werk bezorgde, zij de velden en de bakkerijen zouden gaan plunderen en daar men aan hunne veroring niet kon voldoen, maakten zij zich ge- eed hunne bedreigingen ten uitvoer te leggen. De politie kwam op tijds om zulke te beletten. Eenige aanvoeders der hande zijn gevangen genomen, de anderen namen de wijk.

Na afloop der vergadering van de overheidsper- sonen, welke belast zijn met de regeling der open- bare werken te Clashmore (graafschap Waterford) is lord Stuart de Decies, gezagvoerder van het graafschap, omringd geworden door eenige duizenden menschen, die hen met steenen aanvielen. Een detachement dragonders is op de menigte losge- ruikt, waarbij vele personen gekwetst werden. Zonder de tusschenkomst der overheden, hadden de dragonders zekerlijk gebruik gemaakt van hunne vuurwapens en dan had men de grootste ongeluk- ken te betreuren gehad.

SPANJE EN PORTUGAL.

MADRID 24 september. In een avondblad leest men: De miguellistische opstand is nog niet ge- dempt en het gouvernement ziet zich in eenen bedenkelijken toestand geplaatst. Het schijnt dat de graaf Das Antas versterking gevraagd heeft en dat er spraak is, om provinciale bataillons op te rigten. In Minho heeft bijna de gansche bevolking de wapens ten behoeve van den Migeul opgevat en het fanatisme der opstandelingen is zoo hoog opgevoerd, dat zij den pretendent als den Messias verwachten.

— Men sprak gisteren, in al de kringen van Madrid van eenen inval, vol gepastheid en geest, door welk een doortuchtig personaadje de aanspraak van eenen vreemden diplomaat heeft afge- broken. Men verzekert dat die vreemde diplomaat, na zijne gelukwensen aangeboden te hebben over het huwelijk van de koningin, aldus vervolgde: « Wat betreft het huwelijk van H. K. H. de In- fante... » toen men hem in de rede viel met deze woorden: « Het is besloten dat hetzelve op denzelfden dag als dat der koningin zal voltrokken worden.

— Een brief van Lerida meldt dat een aantal gevangennemingen hebben plaats gehad ten gunste eener carlistische zamenspanning, welke in die hoofdstad ontdekt is. Twee compagnien soldaten hebben onderscheidene steden doorkruist en naar Lerida vijf en twintig opstandelingen, medeplig- tig aan de opwentelingsgezinde bewegingen, mede- gevoerd. Eene vrouw zou aan de overheden voor- geteld hebben de namen der bewerkers en bescher- mers derzelve bekend te maken. Men zegt dat een aanzienlijk personaadje in die zaak betrok- ken was.

— De progressistische drukpers heeft gisteren een manifest uitgevaardigd, waarin zij te kennen geeft, dat haar geene gantsche vrijheid van schrijven meer is overgelaten.

— Onderscheidene dagbladen spreken van eene aanstaande wijziging in het cabinet.

— De *Espanol* houdt vol dat gisteren een koerier is aangekomen met depeches voor den heer Bul- wer. Volgens dat blad, bevatten die depeches den last om bepaaldelijk te protesteren tegen het hu- welijk van den hertog van Montpensier.

— Men heeft tijdingen uit Lissabon tot den 20 sep- tember. Indien men geloof aan dezelfde hechten kan, zou de miguellistische beweging, welke in noordelijke gewesten uitgebarsten was, geheel afgebroken zijn. De *guerrilla's* doof de koninklijke troepen achtervolgd, zijn overal uit een gedreven waar zij zich vertoond hadden. Alles is tot de rust teruggekeerd doch het leger van den graaf Das Antas zou nog bij voortdaring de provincie

Minho bezet houden, om allen nieuwen opstand te voorkomen.

De verkiezingen voor de Cortes moeten den 1° october eenen aanvang nemen. Het ministerie heeft in de brieven, welke het aan de hooge ambte- naren gerigt heeft, verklaard dat het besloten had de vrijheid der stemming te verbieden en hoegenaamd geenen invloed op de verkiezingen uit te oefenen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 september. Het gouvernement heeft heden per telegraaf de tijding ontvangen van de aankomst der prinsen te Bordeaux en hun vertrek naar Bayonne.

— De *Courrier Français* beweert dat eene hevige woordenwisseling heeft plaats gehad tusschen den heer Guizot en lord Normanton, op gelegenheid van het vertrek van den hertog van Montpensier.

Hetzelde dagblad verzekert, dat de nota van het engelsch cabinet in bedreigende woorden vervat is. Men weet dat het *Journal des Debats* het tegendeel staande houdt.

— Men verzekert dat de nota, welke lord Pal- merston aan het spaansch cabinet gerigt heeft, be- trekkelijk het huwelijk van den hertog van Mont- pensier aan den *Times* zal medegedeeld worden, die dezelve in haar geheel zal bekend maken.

— Het *Journal des Debats* verzekert dat de graaf de Montemolin steeds te Londen is. Hij heeft eene bijeenkomst gevraagd met den prins Lodewijk Napoleon, welke inderdaad in het Brunswick- hotel heeft plaats gehad.

Wat Cabrera betreft, deze is te Southampton schonep gegaan naar Gibraltar, aan boord van een der schepen der compagnie van het Schier- eiland. Hij is onder eenen aangenomen naam en is voorzien van een spaansche reispas.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH 2 october.

Als eene bijzonderheid van het buitengewoon vruchtbaar jaar kunnen wij mededeelen, dat in den tuin van mevrouw de weduwe v. R. de druif- reuven ten tweeden male aan het rijpen zijn. In den tuin van den heer R., apotheker alhier, staat een zoogenaamde gouden regen, in vollen bloei.

De minister van Kolonien, daartoe door Zijne Majes- teit den Koning gemachtigd, heeft aan den handel be- kend gemaakt, dat aan den Gouverneur-Generaal over Nederlandsch Indië het bevel wordt afgezonden, om den afscheep van rijn naar Nedeland, met Nederlandsche bodems, te blijven bevorderen, door middel der gunstige bepalingen, vermeld in de bekendmaking van hem minister, voorkomende in de *Staats-Courant* van den 3den novem- ber 1846, welke bepalingen mitsdien ook gedu- rende het jaar 1847 van toepassing worden ver- klaard.

's HAGE 30 september. Hetzelve ochtend ten 10 ure werd de gisteren geschiedte vergadering voort- gezet. De adv.-gen. mr. Gerkens, bekwaam afde- lijk het woord. Na eene uitgewerkte en welspre- kende rede, die drie uren duurde, en welke zoo op de beschuldigen als op de talrijke aanwezigen een zichtbaren indruk maakte, nam Z. E. G. af het volgende requesitoir:

1°. Dat de *zeven* eerste en de *negende* beschul- digden (zijnde J. van der Pol, D. Elfrink, X. Scher- nenburg, M. Laursman, M. A. van den Hoogen, N. J. Boukaas, J. Bouer en J. t. Hoer) zullen wor- den veroordeeld tot tepronkstelling gedurende 1 uer.
2°. Dat de 12e, 13e, 14e en 16e beschuldigd (zijnde E. Meeter, J. du Mée, P. Mingsen en A. de Haas) zullen worden veroordeeld tot eerloze verklaring.

30. Dat de 1e, 2e, en 9e deschuldigen (J. van der Pol, D. Elfrink en J. t'Hoën) bovendien zullen worden veroordeeld tot een confinement van jaren en eene geldboete van ten hoogste f 2500;

40. Dat de 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14 en 16 besch. (A. Schonenburg, M. Luursman, M. A. van den Hoogen, N. J. Ooykaas, E. Meeter, J. du Mée, P. Lingelen en P. A. de Haas) bovendien zullen worden veroordeeld tot een confinement van 6 tot 15 jaren en eene geldboete van f 100, tot ten hoogste f 2500;

50. Dat de 8 besch. (P. Góeyer) zal worden veroordeeld tot eene correctionele gevangenis voor den tijd van twintig maanden;

en 60. Dat de 10, 11, 15 en 17 besch. (W van der Meer, W. A. van der Vet, A Hes en A. H. van Gorkum) zullen worden vrijgesproken.

Daarna hebben de pleidooijen een aanvang genomen en heeft Mr. D. Léon in eene breedvoerige pleitrede, die de meeste belangstelling heeft opgewekt en welke twee uren heeft aangehouden, bij wege van inleiding opgeklimmen tot de oorzaken der ongeregelheden, welke in het afgelopen jaar binnen deze residentie en andere steden hebben plaats gehad, welke Z. E. G. in de eerste plaats en boven alles aan het misgebruik der monopolie toeschreef, aan de boxenmatige stijging der eerste levensbehoeften en den speculatiegeest en het monopolie van sommige winkeliers en leveranciers van levensmiddelen. Daarna heeft Z. E. G. drie punten geadstrueerd, als: 1o. dat er geen verband hoegenaamd heeft bestaan tusschen de ongeregelheden te Delft en te 's Gravenhage voorgevallen. 2o. Dat er binnen deze residentie niet is geplunderd in den zin der wet. En 3o. dat immers en in allen gevallen de beschuldigde zich niet aan plundering heeft schuldig gemaakt.

De gezondheidstoestand van Z. Exc. dett minister van Financien, neemt hand over hand in beterschap toe. De berigten van hietten morges luiden dat Z. Exc. redelijk wel is. Z. Exc. heeft zijn dank laten betuigen voor de sedert zijne ongesteldheid genomen informatie.

De Hooge Raad heeft heden de uitspraak in de zaak van den heer van Bevervoorde 8 dagen uitgesteld.

1 oct. Heden zijn de pleidooijen voor het hof in Zuid-Holland voorgezet in de zaak van van der Pol e. r. De eerste beschuldigde die worden beschuldigd deel te hebben genomen aan de ongeregelheden te 's Hage en te Delft, zijn de heer de heer respectieve advocaten verdedigd. Morgen ochtend is het woord aan Mr. de Kempener, pleitadvocaat.

Wij vernemen, dat de werken voor den spoorweg van hier naar Rotterdam reeds zoo verre gevorderd zijn, dat men nog voor het einde der volgende maand, als er geene onvoorziene vertragingen zich opdoen, een profiel tot Delft zal kunnen onderneemen.

Het eskadron Limburgsche jagers, behoorende tot het bonds-contingent, dat tot dus verre alhier in garnizoen heeft gelegen, is opzigtzaam in den vroegen morgen naar Roermond vertrokken, ten einde aldaar, met de overige bonds-troepen, te worden geinspecteerd.

AMSTERDAM 30 september. Zoo wij vernemen is iemand wegens het snoeijen van geld, gearresteerd en naar het huis van arrest overgebracht.

ARNHEM 1 Oct. Men zegt, dat de heer Thieme wederom staat vervolgd te worden, wegens laster tegen den Heer J. A. H. de la Sarraz, minister van buitenlandsche zaken, voorkomende in een artikel der *Arnhemse Courant* van 2 september 1846, n°. 189.

ZWOLLE 29 september. Zoo men ons berigt is den 26 dezer van het Nieuwe Diep een schip vertrokken met landverhuizers naar Noord-Amerika, waarvan de helft Overrijsselschen en Gelderschen, de andere helft Wurtembergers waren; er bevou-

den zich 16 personen bij, die tot de afgecheidene gemeente te Zwolle, een die tot de Roomsche-Katholieke behoorden; allen waren welgemoed en vol verlangen naar hun nieuw vaderland.

Den 24 vertrok van Rotterdam een schip met dezelfde bestemming aan welks boord zich de predikant der afgecheidene gemeente te Ommen, van Realte, bevindt. Den 8 der volgende maand zeilt er weder een schip met landverhuizers af, alsmede den 15. Met dit laatste zullen 18 personen van Heerde, 17 van Staphorst, 9 van Noord-Barge, 8 van het Stadskanaal en 9 van Franeker en Sneek vertrekken. Heden of morgen aanvaarden om de 20 personen uit Almelo, Wierden en Hellendoorn de reis naar Noord-Amerika.

LATERE BERIGTEN.

Men heeft reeds opgemerkt dat de deutsche dagbladen zeer geadmireerd zijn in haane taal over de spaansche huwelijken. Dit schijnt een gevolg te zijn van de denkwijze der Regeringen aldaar. Men verneemt althans dat onderscheidene artikels van de *Augsb. Zeit.* door haren Londenschen correspondent toegezonden, door de censuur zijn doorgehaald.

Men leest in de *Köln. Zeit.* onder datteekening van den 25 september. De uitslag der vergadering van de centrale commissie voor de Rijnvaart is, naar men zegt, niet verbindend. De thans bestaande tarief zal behouden worden. Het hollandsch gouvernement had, wel is waar, eene krachtige nota aan de betrokkenen staten gericht om eene verandering in het bestaand tarief te doen plaats hebben; doch het schijnt dat men trachtte de zaak onbepaald te verschuiven, omdat eenige staten eene te groote vermindering van inkomsten vreezen.

De *Times* beweert dat er op dit oogenblik te Londen eene vereeniging wordt beraad tusschen de orlisten en de progressisten en uit de hoop, dat de laatste partij zich tegen de gematigde zullen verbinden. De taal, welke de *Times* sedert eenigen tijd gevoerd heeft, maakt dat men zich niet meer behoeft te verwonderen, indien dat dagblad thans openlijk den burgeroorlog predikt.

De beweging der Chartisten in Engeland schijnt weder het hoofd te willen opsteken. Den 27 heeft eene meeting van ongeveer 1500 personen, tot die partij behoorende, in de herberg het Anker en de Kroon te Londen plaats gehad. Men heeft daarbij een verzoekschrift aan het Parlement aangenomen, waarbij het ten uitvoer leggen wordt gevraagd van het Charter des volks. De meeting was beledigd door den nieuwen uitvoerenden Raad der nationale conventie.

Volgens de *Liverpool Times* heeft de regering bevel gegeven dat al de koninklijke schepschen, welke beschikbaar zijn, gebruikt zullen worden tot het vervoeren van levensmiddelen uit Engeland en Schotland naar Ierland, alwaar de hongersnood steeds nijnder wordt.

De koninklijke geheime raad, te Londen gehouden onder voorzitterschap der koningin, heeft de aartsbisshop van Canterbury den last ontvangen om een formulier van gehed op te stellen, voor de leniging van den nood, welke in sommige gedeelten van het Vereenigd Koninkrijk heerscht.

De *Galvani's Messenger* wederspreekt de tijding door den *Courier Français* gegeven, als of er tusschen den heer Guizot en hertog Montpensier eenige woordenwisseling zou plaats gehad hebben; hij het vertrek van den hertog van Montpensier.

Den 25 september heeft de ambassadeur van Frankrijk de officiele toestemming gevraagd der Koningin Isabella en der Koningin moeder Christina tot het huwelijk der Infante met den hertog van Montpensier. Dezelve is een plegtig gehoor gevraagd en gegeven; waarna de Infante uit hare vertrekken is geroepen en insgelijks hare plegtige toestemming gegeven heeft. Bij het afscheid overhandigde de ambassadeur aan de Infante het portret van hare aanstaanden echtgenoot, welken zij toen voor het eerst, en nog wel uitgeschilderd zag.

Ingezonden Stukken.

V. . . . 1 oktober 1846.

Mijnheer de Redacteur.

Niet zonder reden is in uwe vorige nummers de aandacht gevestigd geworden op hetgeen tot

verdere daarstelling van het geretrancheerde kamp Willem II wordt ten uitvoer gelegd, en, uit hoofde der gewichtige belangen, welke hiermede gepaard gaan neem ik de vrijheid, u nog eenige bemerkingen over deze zaak te zenden, welke, naar ik hoop, een plaatsje in uw dagblad waardig zullen gekeurd worden.

Ongehoor vele ingezetenen en eenige grondeigenaren van de gemeente Vught zich sedert ruim twee jaren geveld hadden, door het daarstellen van eenen communicatie-dijk om het geretrancheerde kamp Willem II, hunne eigendommen van het aldaar zoo dikwijls overstromend en zoo veel nadeel toebrengend water, bevrijd en de gemeente daardoor in het genot van een onschatbaar voordeel gesteld te zien, is thans, na de latere aanbesteding van het leggen eener brug en het daarstellen van andere omdijkningen, die hoop in eens als rook vervlogen. Men zegt wel dat eene der grootste oorzaken daarvan bij het stedelijk bestuur van de stad 's Hertogenbosch moet gezocht worden: in dat geval is het wel te bejammeren dat men met dat bestuur niet tot eene meer gunstige beschikking is kunnen komen; maar nog oueindig betreurenswaardiger is het, dat daardoor de belangen eener gemeente als Vught, die reeds zoo vele goede gronden voor het geretrancheerd kamp heeft afgestaan en nog zal moeten afstaan, daarvan het slagoffer is en op die wijs voor haar het eene nadeel op het andere, de eene schade op de andere gestapeld worden.

Dubbel is deze omstandigheid te bejammeren, zeg ik, te meer nog, daar het kamp zelf en de eigendommen der door mij bedoelde grondeigenaren beide tegen het overstromend water konden beveiligd worden, met mindere kosten dan thans aangewend worden; wijl er nagenoeg voor de helft van eenen dijk, welke de gansche gemeente van water zou bevrijden hebben, de daartoe benodigde grond kosteloos aan het ministerie van Oorlog is aangeboden. En wat de sluis betreft, waarvoor men thans, helaas! hoogstwaarschijnlijk eene brug zal leggen, hoe gaarne zou niet elk der Ingelanden iets bijgebracht hebben, zich zelfs opofferingen en geldelijke bijdragen hebben laten welgevallen, indien zulks noodig ware geoordeeld, om die zoo zeer gewenschte sluis te bekomen; doch men heeft daaromtrent de Ingelanden niet geraadpleegd, men heeft niet onderzocht, in hoever zij daartoe genegen zouden geweest zijn. « Men had zich moeten adresseren, men had zoodanig aanbod mit eigen beweging behooren te doen »; hoor ik iemand zeggen. Zeer wel! Doch dan hadden de Ingelanden eerst met het nieuwe plan bekend moeten zijn. Het eerste plan was het maken eener sluis en bij de latere aanbesteding, welke nu onlangs heeft plaats gehad en bovoren gepubliceerd is, heeft nien in de publicatie van aanbesteding van geene brug melding gemaakt, zoodat zoo iets bij de Ingelanden niet in de gedachte kon komen.

Wat er van zij, zooveel is en blijft zeker, dat door het aansluiten van eenen dijk tegen den thans bestaanden communicatie-dijk, van af het fort *Isabella* tot aan den Gemeente-dijk van Vught, een groot voordeel zou behaald worden, zoowel ten aanzien der gemeente Vught als ten aanzien zelf der geldelijke belangen van ons Rijk; en waar deze twee voordeelen hand aan hand gaan, mag het wel bevreemdend genoemd worden, dat zij zoo jammerlijk over het hoofd gezien worden.

Hebben de ingezetenen van Vught en ook de bedoelde Ingelanden tot heden hunne hoop verijdeld gezien, eene toevlugt blijft hun nog overig. Zij durven nog hoop koesteren op de edelmoedigheid van onzen geerbiedigden Koning, en wenschen dus dat deze regelen onder de oogen van Z. M. zullen komen, of gebracht worden. Hij die altijd getoond heeft, dat de belangen zijner onderdanen hem nauw ter harte gaan, zal dezelve niet onopgemerkt voorbij laten gaan, maar aan dat ge-

